

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznega 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Ježušova, domači narodniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnosti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajatec: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema uredništvo, upravnost i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i celo stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstrom cm² 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Govor Dr. Korošca voditela slovenskoga naroda.

V nedelo 14. tega meseca je mela Slov. ljudska stranka spravišče zavupnikov v Celji. Na shod je prišlo iz cele Slovenije do 600 zavupnikov, ki so pokažali, da je velika večina slovenskoga naroda za to, da naj stranka predvsem brani pravice ljudstva, ne pa da gleda samo za ministrske stočke.

Dr. Korošec je viherno pozdravljeni od navzoči najprle gučao od preganjanja naši bratov Slovencov, šteri so po mirovno pogodbi prišli pod taljansko oblast. Nato je pa nadaljavao.

SLS nikdar ne zavrže svojega programa avtonomne Slovenije.

Na to govorenje vsepoprek je potrebno vseeno dati nekaj odgovora. Mi nesmo prišli dnes zato se, da bi odgovarjali pod kakšimi pogoji bi šli v vlado, dosta menje pa za to, da vam predložimo račune, ceno, za štero bi se slovenski poslanci »odali« vladu. Bojmo odkriti, mi vam pogojev nesmo prinesli i vam tudi povem, zakaj je nesmo. Za zdaj nas sploj nišče ne pozavle v vlado, nihče nas v vlado ne zove. Zato nesmo dobili dozdaj od nikoga nikši pogojev i predlogov, zato tudi mi dnes nikši pogojev nemremo postaviti.

Tistem, ki nas ogrizavajo, da smo se že odali, pa pravim, da nesmo prišli za to se, da odobrimo kakše sklenjene kupčije, ar se v takše namene zbor zaupnikov i sploj SLS nikdar ne sestaja. Bila so pogajanja, pa nesmo prišla do konca. Bila so splošna, prehodna, neobvezna pogajanja i ešča ta so se pretrgala, kda so se po Pašičovom povrnenji v Belgrad začnole v radikalnoj stranki nove težkoče.

Ešče onim tretjim, ki pravijo, da bi mi morali zavrčti nekaj programa — i dnes je dosta takši ljudi, ki nam davlejo takše dobre tanače — pa povem v svojem imeni i v imeni slovenski poslancov tole:

Ka mi zastoplemo, to je ne naš program, to je vaš program, zavupniki, to je program naši volilcov, program našega ljudstva. Mi poslanci samo zvršavljemo te program, šteroga ste vi določili (živo ploskanje). Zato nemamo pravice zavrčti samo edne točke tega programa (viherno potrdjanje). Mi poslanci smo teda ne prišli dnes za toga volo v Celje. Na vas je, zavupniki da povete:

Ali ščete mogoče zavrti slovenstvo (grmeči, „Nikdar“!), ali se mogoče odpovedati slovenskimi jeziki (Ne, „nikdar“!), svoje pravice do življenja na svojo zemljo, pravice do širokoga samoravnjanja v našoj Sloveniji, pravice do svoje narodne samobitnosti, zahteve po autonomiji? (Znovič: „Nikdar, nikdar“!) Ali ščete prostovolno dopustiti, da se razdeljavajo bremena nesmileno i nednako na vaše slabe rame, ali odobravlete, na vam ne pustijo verstveno živeti ali odobravlete, da dnes kmeti boben spevle žakucijo zavolo prevelki davkov, da je dnes slovenski delavec svetoven popotnik, da stojita trgovci i rokodelci pri zaprti dverj svojih trgovin i delavnic i da drž. uradnik v Ljubljani stanuje pod šatorom na vulici? Ali naj se, pitam vas, odpovemo golomi živlenji? (Zavupniki so nešterni stanoli i po celoj dvorani je neprestano grmelo: „Nikdar“!)

SLS. nikdar ne zavrže svojega versko-moralnega fundamenta.

Ali se pa mogoče ščete odpovedati svojo veri? („Nikdar“!) Nezamerite, da sam tak naopak povedao. Po moderno bi se to pitanje moralno glasiti: Ali se ščete laicirati? Ž držimi rečmi se to pravi: ali ščemo pripoznati navuk, da v politiki ne valajo desetere bože zapovedi, da v politiki smemo krasti, noriti, lagati, vkanjuvati i gūliti? To je laicacija, štero nam nešterni v kilometri dugi člankaj priporočajo, pri našem deli i živlenji. Tej priporočitelje pravijo, vej je SLS dobra stranka, njeni slovenski program je imeniten, verstveno si jajen, socialno neprekosliv, ali vera, da bi te ne bilo!

Mi pa povemo, da je 90 procentov vsej Slovencov za namami. So z nami tudi takši, ki so nasprotnoga svetovnoga mislenja, i neso na zvuna pristaže naše stranke, pa vsikdar glasujejo z nami i se ne bojijo, da bi njim naš verski program kaj škodo. V tej občnoj i težkoj krizi (težkoči), kda nemremo naprej, pa naj bi zavrgli ravno te program, zvršavanje dužnosti, štere nam je Bog naložo v svoji deseti zapovedaj, zdaj, kda je glasitev versko-moralni navukov i njihovo zvršavanje v živlenju bo-

le potrebno, kak kdašče inda!

Dr. Korošec je govorio proti tistem, ki nam vsikdar pravijo, da je Slov. ljudska stranka protidržavna. Pri tom je pravo, da mašo ostre zakone za tiste, ki so proti državi, zakaj nas ne primejo i sodijo po nji. Nato pa je dale govorio:

Stopitev v vlado.

Dozdaj vam je ešče ne očivesno, ali smo za vlado ali ne. Ali ščemo v vlado ali ne? Tudi na to pitanje ščem odgovoriti očivesno i odkrito. Ne samo, da smo za vlado, da želimo v vlado, nego ščemo i zahtevljemo, da pridemo Slovenci v vlado. (Pritrdjanje.) Mi Slovenci mamo pravico do toga i pravico, da to zahtevljemo.

Či je ta država, v šteroživljem, resan kraljevina Srbov, Hrvatov i Slovencov, potom zahtevljemo tudi za nas Slovence ravnopravnost. Nikdi ne smemo biti zapostavljeni. (Živo pritrdjanje.) Mi Slovenci smo tudi sestavni deo te države i zato mamo iste pravice, ne pa samo ista bremena, kak Srbi i Hrvati.

Neednaka mera.

Za Srbe vsikdar vala načelo, da se brezi večinske srbske stranke nesme vladati. Kda smo bili leta 1924. v vladi, v šteroživljem smo vladal z menjšinov Srbov, te so nam protili i kričali: „Krv najteče“, revolucijo so obetali, vse to samo zato, ar se je vladalo brezi večinske zastopnice srbskega naroda. Na vsej voglaj se že poldružo leto na vse grlo kriči, da mora biti v vladi tudi večinska hrvatska stranka. Teda tudi za Hrvate vala to načelo. Samo mi Slovenci naj bomo siromaški, zapostavljena pasterka, šteri naj stoji vsikdar na strani, i že od 1921. smo staono z malim presledkom v opoziciji, smo postavljeni v kot i samo za nas naj ne vala i se na spoštujte načelo ednakopravnosti. Nam, samo nam so dveri v vlado staono zaprte. Mi zahtevljemo tudi za nas pravico, zahtevljemo naj se nam da, ka nam ide, I dati nam bodo mornali, ka nam ide. (Tak je! Živo pritrdjanje se nemre pomiriti.)

Protislovenska politika ravnanja.

Denešnje ravnanje ne pozna za Slovenijo niedne dobrute. Ne da našim krajom niedne samostojnosti, pa od dol ne prihaja niedna vugodnost. Mamo politiko izmogzavanja Slovencov i nikaj držoga, politiko, šteri je protislovenska, politiko na šteroživljem je vtisnjeni pečat odurjavanja vsega, ka je slovensko.

Resan je, da si prizadevle Belgrad v vsako vlado dobiti tüdi privesek, šteri naj nosi slovensko ime. Nego mi ne henjam povdarjati, da to neso pravi zastopniki Slovencov. Tudi Pucej, kda je zadnjic prisegno za ministra i kda je prišeo vod vod od prisege, se je itaki razkorači i pripovedavao, kak de gledao na to, da pride v vlado tüdi Slov. ljudska stranka.

Samo mi, samo SLS, smo slovenska stranka i edini zastopniki slovenskoga naroda! (Poslušalci dugo i viherno pritrdjavajo.)

Zato mi zahtevljemo i ščemo, da se nas Slovence ne glede dol i ne postavlja v kot. Zato naj se nas ne spitavle, zakaj nejdemo v vlado, naj se to pita Srbe i Horvate! Vsa politika od leta 1921 naprej je napelana proti nam Slovencem. Ciravno smo mi ne nepočteni, ne bomo kralji i nemre se nam na očimetiati, da bi kda lagali i norili.

Za vsako vlado je bol komod, da si kipi mali privesek, ar je njega ležej kipi i z njim proti Slovencem vladati. Ali je to mogoče slovenska politika, da dobi naš kmet 20 D, či žene kavo v Krško ali na Bled? (Pucijove razstave i kmetski dnevi. Ur.) Tudi 20 dinarov je dobro, nego s tem je ne pomagano niti živinorejci ne, kde pa so vse druge zahteve Slovenije?

Pa me bote pitali, zakaj smo dozdaj ešče ne prišli v vlado? Pravo sam že, da je dozdaj bio protislovenski düh v našoj državnoj politiki. Mi moremo biti odgovorni i krivi le to, ka je v našoj moči, da včinimo. Či pa so nam vrata zaprta, či Slovencov v vladi neščijo meti, za to mi nemremo odgovarjati. Tünam je mogoča najostrejša obsooba. Niednoga istinskoga zroka nega, šteri bi govorio proti pozvanji SLS. na ravnanje države. Protidržavni nesmo i nesposobni nesmo.

Što nam more kaj na oči metati.

Prijatelje i nasprotniki, poslanci i ministri vsej strank nam priznavajo, da so bili poslanci Jugoslovenskoga kluba, i med nami je bilo že skoro polovica ministrov, da so tej ministri najbole upravljali svoje posle, i so bili najbole delavni, i vsikdar, vsikdar se za toga volo ponavla zahteva, da trbe z Jugoslovenskoga kluba postaviti ministre, či ščemo spraviti red i poštenost v državno ravnanje. Mi nesmo kralji, ne lagali, ne vkanjuvali. Moje amerikansko blago že sedmokrat perejo, pa je od svojega začetka

popunoms čista. I Sušnikove šinje se po vsem potfaranji svetijo na sunci. Radič mi je na priliko pri zadnji pogajanji pravo, da Slovenci moramo v vlado za to, ar delo v odboraj nejde naprej. Slovenskiva dva referenta prideta v odbor, tak je pravo Radič, pa sta že popunoma pripravljena, onjedva gučita, potom se komaj drugi oglasi, kda so Slovenci stvar razložili, nato komaj se ešče razvije debata. To pravim zato, da nega nindri osvedočenja, da mi nesmo zmožni.

Edini izhod.

Stvari se zorijo. Pred ednim letom nesmo meli niednoga vüpanja, kak naj stvorimo položaj, v šterom bi prišli do reči. Dnes pa je vse inaci. S Pašičom nejde, Uzunovič nemre naprej, Davidovič nemre. S strahom se že tudi v Belgradu pitajo, ka bo v bližnjoj bodočnosti, ka bo februara i marca meseca, kda de ljüdstvo gladičalo, ka bo, či ljüdstvo pri tom gladuvanji zgubi potrpljenje? Tej ljüdje z vsov resnostojgovorijo, da bi bilo najbogše Jugoslovanskimi klubami dati vlado konči za tri leta, pa bi bila naša država ozdravljena gospodarski nevol, korupcije i znotrašnji težkoč. Mi znamo, da to politično nejde. Nego postaviti morame močno i smožno vlado i mi smo močni i sposobni, da v vkljupnom deli s Hrvati i Srbi ozdravimo to državo.

Pod kakšimi pogoji?

Mi teda ščemo i zahtevljemo, da so predstavniki Slovencov pozoveno v vlado. Kda bo to? Pogajanja so pretrgana, vrata so nam zaprta i za zdaj ne vemo ka bo. Povdarjati moramo samo, da Slovenci ne smemo ostati vöni, da se mora najti način, po šterom se Slovencom ta vrata odprejo. Vendar pa moramo že dnes, kda vsa belgrajska i zagrebečka javnost čaka, odgovoriti na pitanje pod šterimi pogoji bi mogoče stopili v vlado. Javnost šče, da na to odgovarjam. Mi pravimo, idemo, nego samo s poštenimi i pod poštenimi pogoji. Nigdar neščemo mazati svoji rok, nikdar delati nepošteno. Ščemo ostati verni sebi i verni vam, verni svojemu i vašemu poštenju. Vodilne istine štere mamo v svojem programi, neso načela našega kluba, najmenje pa so to kakša osebna načela; to je program stranke, program slovenskega naroda, zato so nam ta načela nad vse sveta, zato morajo ostati čista i nesprenjenja. (Viherno odobravanje).

Za načela se ne pogajamo.

Za naša načela se nemremo nikdar pogajati. Ta načela i te program je že bio, kda je ešče te države ne bilo i narod bo obdržao te program, kda nas že davno več nede. Ščista nekaj druggoga pa je naša taktika, kak priti da stvarjanja lepoga i nedoteknjenoga programa. V načini, taktiki, tū se je mogoče znam razgovarjati, tū smo gipki, tū se znamo priživeti vsakšem položaji i Jugoslovanski klub je pokazao, da nega zastopstva v našoj državnoj zbornici, štero bi znalo tak gipko delati v vsakom položaji kak mi. Na vsej shodaj so nam volilci povedali, da je dnes največja nevarnost za državo njena gospodarska nevola. Mi smo znali, da posebno Slovenija prav povedano gladičuje. Zato so nas volilci na shodaj i vodstvo naše stranke na zadnjoj seji po-

oblastili, da v belgradu povdarimo, da je dnes trbe dati gospodarskim pitanjam prvenstvo. Najprele mora narod živeti i potom komaj pride drugo. To smo včinoli. I či bi prišla država v nevarnost od kakšegakoli zvünešnjega neprijatela, smo mi prvi, ki itaki stopimo v vkljupno fronto, da zdrženimi močmi varjemo njen nedoteknjenost.

Tüdi to nam je očivesno, da trbe od lanskoga leta, kda nas je Radič izdao i pokopao svoj program, ščista druge taktike, kak prle, kda smo mislili, da smo zdrženi s Hrvati že tiščec pred vresničenjom našega celotnega programa. Od tistoga časa je položaj žmetnejši. Slovenci smo neprimernobole osamleni. Zato se moramo poslužiti druge taktike v novom položaji. Nego bodimo osvedčeni, da Jugoslovanski klub vsikdar najde pravo pot v vsakom političnem položaji. S poštenimi sredstvi i na pošteni način bomo vodili politiko, naroda, države i njeni haskov pa nikdar ne odamo.

Naše delo.

Nazadnje nas bote pitali, ka smo te čas napravili, ka napravili haska.

1. Nadaljavali smo zgradbo staroga slovenskoga programa, kakši je potreben, da slovenski narod dobi v toj državi svoje pravice. Naš program je izšel iz slovenske duše. Povemo ga z dvema rečama. Naš narod še biti vkljuper i še biti slobodno vkljuper. To smo dopovedali vsoj našoj javnosti v precejšnjo meri. Te uspeh se toti ne da vagati ali računati z akcijami premogokopne držbe v Trbovljah ali akcijami Slavenske banke, nego zgodovina ga zapiše kak velko, pošteno borbo za slovenske ideale.

2. Bili smo glasitelje poštenosti, sami smo ostali pošteni i bili smo neprestana dužna vest na tleh naše državne zbornice vsem, ki so šteli delati nepošteno za našo državo.

3. Vsikdar smo se brigali za razne stane. Neden klub je ne prineseo telko opominov i telko tanačov, kak se naj reši naš kmet, kak naši slovenski poslanci. I za delavce i za nihovo olejšanje za nihovo varstvo smo z neprestanimi zahtevami včinoli več kak šterašteč druga stranka.

Vseširom smo se trudili dosegnuti zahteve pridobitni stanov i všeširom povdarjali, da propadne naš delavec i bo morao na tühinsko, či propadne slovenska industrija (fabrike). Ravno zadnji teden je ponovno posvedočeno, kak Jugoslovanski klub stoji na straži za naše uradništvo. Edino mi smo zdignoli glas za stanošnost državnega uradnika. Z večnim karanjom smo preprečili nešteto nevol. Nekaj je venda zaledlo, čiravno smo všeširom naleteli na slabo volo i vnogokde tüdi na neznanje i nepoznanje stvari. Zdignoli smo izobrazbo ljüdstva. Naša prosvetna društva, televadna društva, »Krekova mladina« delajo pali s popunov močov i so popunoma ozdravljena od povojni težav i mrtvila. Naše gospodarske organizacije so se zbiidle i dnes globše i popunejše morejo zadostiti zahtevam ljüdstva kak v prvi povojni težavaj.

Belgrad-spametuj se!

Velka je naša stvar, čiravno se ne da meriti na metre ali vagati na tehnici (vagi), velki je naš uspeh v

narodnoj vzgoji i državnoj politiki i samo tisti ga ne priznavajo, šterim je fundament neslovenska i nepoštena, neodkrija politika, samo tej ogrizavljeno našo stranko i zametavljeno pred ljüdstvom njen plodonosno delo. Njim, ki se odavljajo, kda i kak kaže to za njihove strankarske haske, samo tistim naši uspehi neso nikaj. Pri tej pomeni velki uspeh to, da se podpira vsaka vlada, čiravno se ravna tak, da sedijo v Belgradu pri puni stolaj, v Sloveniji pa se ne da živeti iz lastne moči, z lastivnim gospodarstvom, niti se njoj iz centrale (Belgrada) nikaj ne da. Mi pravimo, da to mora henjati i tomi nameni vala naš boj. Zadnji čas je, opominamo, naj se v Belgradu spamerujejo i ne tirajo ljüdstva do obvüpanja, naj henjajo s strankarskem politikom, šteri tretjege naroda, na šteroga je postavljena naša država, nešče pustiti, da bi z drugimi odločljivo od njene usode.

Spoznanje i spamerujejo prihaja toti počasi, nego v vnočem se je obrnolo na bogše. Od Slovencov se dnes piše po celoj državi i vsikdar so pogostejši resni glasi, da trbe tüdi zadostiti poštem zahtevam slovenskoga naroda. Vsega je ednok konec. Tüdi naši sedem súhi let se približavle proti konci. Ne jih je ešče konec, nego zagvišavljem vas, da idejo proti konci. Tüdi belgrajski svet spoznavle, da so naši nasprotniki lagali, kda so nas ogrizavali. Tüdi on že čuti, da naš narod zna, ka šče, da je ne nahujščeni nego je voren i zaveden. I to lehko povem: Prle kak si naši nasprotniki mislijo, se tüdi v Sloveniji spremenijo razmere na bogše. (Viherno pritrđovanje, ploskanje i »živijo« glasi.)

NEDELA.

v adventi prva. Evangelij je spisao sv. Lukač v 21. poglavji od 25. do 33. vrste. I te bodo videli Sina človekovoga priti v oblaki z velkovo močov i veličanstvom.

Kristus opišuje strahote sodnjega dneva. Velka strahota pride nad ljüdi, kda sunce zvezde potemnejo pa nastane strahovita tmica. Nebeske moči se bodo gibale, to se pravi, da zvezde i planeti, šteri se zdaj vrtijo okoli sunca te spremenijo svojo pot i bodo s strašnim znamenjem i glasom kapali v vsemir. Tüdi morje ne de več med bregami držalo svoje vode, nego do se valovje z velkov šumljajcov prelevali. I v toj grozovitoj tmici i v tom šumnenju de obhajala strahovita groza. I potom? Naednok de se začelo svetit na nebi znamenje Sina človekovoga i v čudovitoj svetlosti se prikaže Kristus, sodnik, pravičnim v velko srečo pogubljenim pa grozno obsodbo.

Na glas angelov, šteri do od sunčenoga izhoda pa zahoda spravljali vkljuper ljüdi k zadnjoj sodbi, bodo prišli vsi pred sodnika. Strašen pogled! Pogubljeni bodo strašno odurni. Na nihovi dūšaj de z vekivečnov grozov napisano vsako nihovo lago je dejanje i tüdi vse kaštige za te grehe. Za nje same de to tak velka sramota, da bodo v obvüpaji kričali: Gore, pokrijte nas! Raj bi ešče kelkoštečkrat mrli raj bi na veke v grobi prhneli, raj vse drugo prestali, samo da bi njim bila ta strašna sramota odvzeta. Kelko ljüdi, šterim se zdaj

svet klanja i je ma za svetle, do te pred vsem svetom stali osramočeni, i kelko ljüdi, štere svet zametavle de se te svetilo v nedopovedljivoj svetobi vekivečne sreče i lepote. Te de svet morao pripoznati pravičnost božo i jo zvišavati.

G L A S I .

Slovenska Krajina.

— Murska Sobota. Občni zbor podružnice kmetijske družbe v M. Soboti se bo vršo, v nedelo dne 5. dec. t. l. ob 11. vori v Flisarovoj gostilni.

— Šulinci. Pišejo nam, da od trej švercarov, med šterimi so ednoga, kak smo v zadnjič pisali, obstrelili, je bio samo obstreljeni iz Šulince, drugi dva pa nihče ne ve odkoc. Pišejo tüdi, da se je ljüdstvo jako razburkalo nad tem, da so finančarje obstreljenoga brsalí. Mi pa samo telko prisavimo, da, či je to istina, je takše dejanje barbarsko, ar šali tistoga, ki se nemre braniti.

— Povoženi biciklist. Nedavno so se pelali na velkoj cesti z M. Sobote proti Radgoni trije biciklisti, dva vtric eden odzaja. Vred Vančavesi jih je dojšeo eden automobil, šteri je vozil po predpisaj. Od dva biciklista, šteriva sta vtric vozila je šteo eden pred automobilem zvoziti na drugo stran ceste, pa je bilo prekeso. Automobil ga je zadjo i njemi je zadnje kolo vse zmužču; njemi se je, hvala Bogi, drugo neprispelito, kak da se preci stukeo.

— Napelavanje električne. Napelavanje glavne električne linije lepo napreduje. Sohe postavljajo že pri Müri i či de tak po sreči šlo naprej, bo v par tjednjaj že linija pri M. Soboti.

— Nevarni mostovje. Znano je, da je lanska povoden pretrgala na našoj novoj železnici ne samo nasip, nego je podrla več mostov, posebno na obe strani Müre. Da so vlaki mogli voziti, so te podrete moste nadomestili za silo z lesenimi. Čakali smo, da bodo tej nadomeščeni v par mesecajj novimi, močnimi. Naše čakanje je zaman. Minolo je že leto, leseni mostovje počasi naprhnejo i se lehko pripeti kakša nesreča. Opozarjam, da naj se merodajni krogi pobrigajo za dobre mostove, da se bo občinstvo lehko brez straha vozilo prek tej mostov. Da mostovje neso bogzna močni, kaže to, da vlaki po nji zmes-zmesta vozijo.

— Ogen v Lipovci. Te dneve so meli ogen v Lipovci pri Meserčovi. Zgorele so štale s škegnjom, nekaj škeri i pridelkov. Ogen je nastalo po nepriliki. Isto držino je pred par dnevi zadela nesreča, da so njim mrli oča.

— + Vtopila se je. V Sodišinci je šla minoči tjeden eden zadvečerek na Mokoš prat perilo Kerec Marija 17 let stara mladenka. Za dve vori, ar je dugo ne prišla domo, so jo šli iskaj i jo najšli na perišči vtopljen. Vtopila se je v preci plitvoj vodi. Najbrž je omedlela i se tak vtoplila. Isti den pred poldnevom se je nje mali brat vrezao v prst i to je tak vplivalo na njo, da je omedlela. Najbrž se je pri pranji pali na to spomnila i znova omedlela. — Vrlo mladenko je sprevajalo na zadnjoj zemelskoj poti vnuči ljüdi. Dekline, njene priatelce

so jo opletene sprevodile i z friškimi rožami okinčale njen trigo. Pri sprevodi je ne ostalo nedno oko sūho. Globoka žalost je legla na srca v celoj okolici, ar je z nesrečnov smrtjov šla od nas dobra Mimika, šter je vsaki poštuvao i rad meo zavolo njenoga lepoga življenja. Z Bogom, draga prijatelica! Daj Bog, da se pri njem vidimo, dotečas pa počivaj v miru!

— Posredovalnica za delo v M. Soboti začne poslovati s 1. decembrom. Uradne vore bodo vsaki den od 9. do 12. vore.

— Vsa županstva v Sloveniji, prosi odbor društva „Kuratorij slepi“, da se zdaj, kda sestavljajo potroše, konči z malov šumov spomnijo tudi »Doma slepi« v Ljubljani. Prispevki naj se pošilajo po položicaj poštne hranilnice, štere odavle vsaka pošta. Na položnico zapišite čekovni račun štev. 14.672.

— Ogen je bio v nedelo zajtra ob pol štiri v Noršinci pri Rituperovi. Zgorela je oslica slame.

— Financar bujo švercara. Naši ljude se ešče dobro spominajo na žalosten dogodek pred ednim letom, kda je eden švercar strelo financara Juga. Te švercar je bio eden nekdašnji gaza, ki je vozil repare na Vogrsko, kda so pa opravili je ne prišel se, da bi njim plačao. Od tistimao se je živo z švercanjom. Zdaj je noso prek meje žganico. Financar, 18 let star mladeneč ga je stavo, a on je skočil k njemi i njemi šteo vzeti puško i ga najbrž streliti, kak je to lani včino z Jugom. Nego ne se njemi je posrečilo. Brzen financar je potegno bajonet, ga s tremi bodlaji v prsa bujo i se tak rešo gvišne smrti.

— Parcelacija na veleposestvi grofa Ladislava Szaparyja. Kak smo že svojcas pisali, je ministrstvo za agrarno reformo v mesecu juniji 1926. odobrilo vse pogodbe s šterimi so agrarni interesenti kupili zemljišča, ar se je iz pogodb razvidelo, da so cene primerne in plačilni pogoji vugodni. Uprava veleposestva pa nadaljavle odavanje parcel in je že skoro vso zemljo v Kupšincih, šter so meli agrarni interesenti v zakupu, razprodaja. Cena znaša za oral 3000 do 4000 Din. Ta cena je ne previsika či

se upoštevle, da plača veleposesivo od toga 10% državi. Pri podpisi pogodbe plačajo agrarni interesenti 30% od cene, ostanek pa plačajo v rataj in brez interesa v devetih mesecih po sklenjenju kupnoj pogodbi. S tem je tudi siromaškejšim ljudem omogočeno, da postanejo lastniki parcel, štere so dozdaj vživali kak zakupniki. Kak smo to od več strani čuli, so ljude s tem načinom parcelacije zadovoljni. Posebno pa moramo pohvalno opomenoti, da je zastopnik veleposestnika nešternim najsiromaškejšim agrarnim interesentom nekaj zemlje podario, dale je brezplačno prepusto nešternim občinam dele parcel za povešanje pokopališč in da vživlejo vojni invalidi pri nakupi zemljišč bodisi glede plačilnih pogojev, bodisi glede kupne cene posebne vugodnosti. Te glas vzememo na znanje z zadovoljstvom in v zgled drugim veleposestvom, štere dozdaj neso lepo ravnala z najsiromaškejšimi agrarnimi interesenti.

Država.

— V komisijo za zdelavanje zakona za agrarno reformo je minister dr. Šibenik pozvao med drugimi tudi Alberta Vedernjaka, inženirja pri okr. agr. uradi v Maribori. Imenuvani gospod se je že večkrat midio v Slov. Krajini v agrarni zadevaj i so njemi iste lehko dobro znane. Jako želimo da bi hasek i pravice naši interesentov pri zdelavanju zakona upoštevao.

— Ogen v Bunčani. Zadnji teden je na sosednjem Štajarskem skoro vsaki den bio ogen. Najhujše pa je gorelo v tork v Bunčani. Zgorelo je 5 hiž.

— Železnična nesreča na Pragerskom. V tork je osebni vlak z Maribora zavoz na slepe šinje, na konci šteri je bio postavljen veliki cementni stropič. Kda je strojevodja (mašinist) to zapazil je stavil vlak, pa je že bilo prekesno. Več vagonov se je razbilo, 18 ljude je bilo ranjeni, med njimi tudi gostilničar Turk iz M. Sobe. Dva sta se smrtnonevarno ranila.

— Grdo ravnanje z našimi brati v Italiji. Taljanski fašisti so se zadnji čas z vso močjo vrgli na naše ljude na Goriškom i Primorskem. Popunoma brezi vsakoga zroka so

zapri slov. nar. poslanca dr. Wilfana. Zadnja slovenska izobraževalna društva, šter je ešče naši ljude meli, so fašistovske oblasti odpravile. Ves izobraženi svet se zgraža nad tem kulturnim delom Taljanov.

— Nesreča z eroplanom. V Mostari je z več kak 100 metrov višine spadno na tla eroplan. Podporočnik Slokič se je pri tom bujo.

Domača politika.

V Belgradu nega nikaj važnejše. V znotrašnjem ministrstvu pripravljajo novi občinski zakon. — Poslanec Vesenjak je govoril proti tomu, da bi se preveč kaštigalo tiste, pri šteri se najde kakše betvo tobaka, ar se je tobakovo seme preveč razstoriло ta leta, kda je bilo dovoljeno tobak saditi. Na drugi den pa je poslanec Brodar ostro prijal vlado za to, da premalo skrbi za ceste. Kriva je vlada, štere se ne briga za verstvene potrebčine i peneze, štere dobi v te namen indri porabi. Naši poslanci so pitali ministra Puclja, kakšo pomoč nameni dati poplavencom kre Drave. — Voditelje vsej vladi nasprotni strank so meli sejo, na šteri so sklenili, da se mora postaviti poseben odbor, šteri bo delao za zbogšanje našega gospodarskoga položaja. — Na ministrskoj seji so radičovi ministri delali na to, da bi cerkvena imanja v kraju vzel.

Pribičevči, vodite samostojni demokratov je šteo meti v Vojvodini shod, pa so njemi ga razbili. Njegova stranka je zato protestirala v državnoj zbornici, vendar se Pribičevči vse smeje, ar je znano, da je ravno on dopuščen v političnem življenju batinašanje. Radiči so pa shod onemogočili v Hercegovini. Nišče ga je ne šteo poslušati. Siromaški narod, šteroga je Radič tak dugo s praznimi obljučbami vodo za nos, je prišel do spoznanja. — Dosta se guči, da bodo naskori volitve v oblastne skupščine (volitve varmgyövski poslanikov.) Zapoved za to je ešče kraj ne podpisao, vendar jo čakajo vsaki čas.

Svetovna politika.

Madjarsko. Tam so razpisali volitve poslancov v državno zbornico. Volitve se prej ne bodo bogzna svo-

bodno vršile, nego pod pritiskom oblasti.

Nemčija. Tam se midi mednarodna komisija, šter pa pazi na razorozitev Nemčije.

Angleško. Po dugi pogajanjaj so se rüdarji (delavci, ki steinkol kopajo) zvezkega poprijali dela. Nekaj namali so delavci dosagnoli, pa tudi kvarni so dosta.

Rusija. Največka nasprotnica Rusije je Angleška. Obema se ide za bogato Indijo. Vsaka pa ma na svoji strani pomočnika: Rusija Törsko, Anglija Taljansko. Pred kratkim so se Angleži i Taljani razgovarjali, zdaj pa ruski i törski zvünešnji minister. Da ne od ljubezni do bližnjega i ne od prijatelstva, to se zna.

Albanija. To je država večni revolucij. Zdaj so prej katoličani prijali orožje za svoje pravice. Revolucija pa se je ne posrečila.

A. V. 470/26 5.

Dražbeni oklic.

Dne 5. decembra 1926. ob pol 13. uri se vrši na licu mesta v MORAVCIH štev. 113 prostovoljna dražba premičnin zlasti gostilničarskega inventarja, kuhinjska posoda, pohištva, ene krave in drugih stvari.

Kupci morajo takoj plačati. OKRAJNO SODIŠČE v M. Soboti ood. V. dne 24. novembra 1926.

Mali oglasi.

Mlin zidan, tranzmisijo, dva valcna, stola s cilindri z dva para kamnov, stope, rola, opremanova, mlenja več ko dosti, močna voda, je naprodaj. Opita se v UPRAVNIŠTVI.

Krojaškoga (sabolskoga) vajenca

iz poštene krščanske družine išče MATIJA SLAVIČ krojaški mojster v Lipovci. Pogovoriti se je z njim ustmeno.

Romanje v Rim.

— IVAN JERIČ. —

Na Fiesole se najraj hodijo v leti hladit firenska gospoda. Tu so krasni nasadi. V püngradaj se lepo vrstijo ciprese, pinije, palme i eukalipti. Tudi mi smo meli obed na ednom lepom püngradi, samo ka je trbilo čakati, ar so ne meli za dosta gostov priravljeno. Za razgled ravno nesmo meli dosta časa.

Na vrhi brega je krasna cerkev na tri ladje. Pod bregom pa nekdašnji klošter sv. Dominika, kde je živo znameniti slikar fra Angelico. On je poslikao (zmalao) cerkev i ves klošter. V svojoj vernoj priprosti je znao nebeske prebivalce tak lepo slikati, kak da bi je gledao s svojimi telovnimi očmi.

Ob trej je bio napovedani odhod iz Firenze, zato smo se morali paščiti z brega.

Kda smo se zbrali na kolodvori, smo popevali i Taljanje so z odprtimi vüstami poslušali naše pesmi. Pri tej

priliki sam sprevido, kelkoga pomena so pesmarice, štere je izdale Držba sv. Mohora. Iz tej pesmaric se je naš narod navč dosta pesmi, da je spevle lehko brezi not.

Od Firenze naprej smo se vozili kre vode Arno, šteri je pa to pot bila skoro sūha, tak ka so namestaj vozili po strugi. Na obe strani so visiki bregovje, pokriti z rodovitnimi goricami. Vino je po tej krajev glavni pridelek. Trs pa ne raste tak kak po naši goricaj, nego po drevji. Pri vsakom trsi je posajeni mali klen ali malina. Klen ma malo listja, da se grozdje tem bole zori, malinovo listje pa pobirajo i z njim hranijo gosanice, štere njim predejo svilo.

Vozili smo mimo Cortone varsa, šteri je okoli vzeti z zidom, ki so ga zidali stari Etruski. Tu je živelja i delala pokoro velika svetnica sv. Margreta kortonska. Nekelko naprej smo zaglednoli Trasimense jezero. Ravno je sunce zahajalo, kda smo se vozili po bregi toga jezera i večerna zarja se je v vsoj lepoti lešila na vodnoj gladini. Venda pa je okolina niti od da-

leč ne tak lepa kak okolica naši slovenski jezer. Tu, na tej poljanaj okoli jezera sta trčile l. 217 pred Kristusom rimska i kartaginska vojska i v strahovitom boju dva junaškiva naroda so bili obladani Rimljani. Hanibal je z velik nagloščov šo proti Rimi, pa zman. Na glas, da je Hanibal pred varškim vratami so zbrali Rimljani vse moči i premagali Kartagine.

Po večernoj molitvi so nešterni od tržave zaspali drugi pa smo v nemirnom razpoloženji verostüvali i čakali kda zaglednemo večno mesto Rim, cilj našega romanja. Okoli pol edenajste pa se začne od daleč, svetiti i vsi smo v radostnom veselju vsklikali: Rim, Rim. Ne je minolo par minut i že smo bili vsi pripravljeni na odhod, pa je ešče trbilo dugo čakati. Svetloba je postanjivala vsikdar lepša, hiže pogosteje, vozili smo se že po varagi.

Na desno od železnice smo zaglednoli na stotine lampičev goreti eden nad ovim. G. dr. Rožman vseučiliščni profesor v Ljubljani, ki je več let študiral v Rimi nam je razlož, da so to grobi, štere vsaki yečer razsvetlijo iz

spoštovanja do pokojni. Taljanje majo do mrtvi jako veliko spoštovanja.

Ravno ob edenajsti smo privozili na kolodvor. Čakali so nas reditelje kat. telovadni društev i nam privarili celi vlak cestne železnice, ki nas je odpelala do prenočišča.

Že pri toj vožnji smo občudivali lepoto Rima. Itaki pri kolodvori je krasen stiđenec, ki visiko meče v zrak vodo. Kaplice, štere se visiko razpršijo, se v električnoj svetlobi svetijo kak dijamanti i kapelejo nazaj v mali ribnjek.

Ciravno je bilo že proti ponoči, so bile vulice pune ljudevstva. V Rimi je takša navada, da se ljude celi den zdržavajo bole notri v senci, ar tam južno sunce že jako pripeče, večer pa vulice v varasi oživejo. Tam vidite cele družine da majo večerjo pred hižov na postenji.

Hitro smo se razišli po hižaj, da si odpočinemo za drugi den i nadomestimo preveriščivano prvešnjo noč. Stan smo meli pri posamični družinai,

(Dale.)

Sreča! Naša loterija. Sreča!

Dobitki loterije za Martinišče!

Automobil (motor)

Kola

Biciklin

Singer mašin

Slamoreznica

Radio

Debeli gudek

Dve ovci

Dve vreči mele

Pet debelih gosk

Tele

Kišta fig

Kišta makaronov

Zimski kaput

Preša za jaboka

Preša za grozdje

Pegla

Mašin za repo

Mašin za vlase

Plüg

Poplon

Harmonike

Citre

Polovnjak vina (500)

Pet litrov „Tokajca“

Pet litrov „Jeruzalemčana“

Stenska vörá

Tri žepne srebrne vöré

Pet parov moški štrumfov

Dva cekra za šolare

Voziček za malo dete

Dve mesingasti pipi za lagev

Tri pütre za olij

Pet kil finih salam

Edna čokoladova torta

Zlata žepna vörá z lancekom

Celi par gvanta za svetek

Pet parov ženskih štrumfov

Ešče 600 drugih lepih dobitkov bo. Pašcite se

Deset brisač

Boks cipele

Fina britva

Fina kosa

Pet kil deteličnoga semena

Lepi ročni kufer

Vsefele pohištvo

Vsefele posoda za kuhinjo

„Novine“ i »Mar. List« za celo leto

Alfa

Tri metra drv

Lepi dugi bor

Kad za zelje

Vaga za 150 kg.

Lepi hrastov sto

Velko gledalo

Knjiga za čtenje

„Mladika“ za leto

„Ave Mar.“ iz Amerike za celo leto

Snehinski gvant

Skarje za plot i platno

Vože za voz

Žaga i hoblič

Kotel za žganje

Nož za klanje

Več ducatov žlic, vilic i nožov

Molitvene knjige i čisla

Meter črešnjevca (graha)

Novi hrastov omar

Nahrbtnik (ruksak)

Močen roj

Mašin za gerpe (satje)

Mlade cepike

Platno za ponjavovo

Perje za blazino

Tamburica

Gosli

Kanta marmelade (lekvar)

čarnoga semena. Seme ma na konci lepe bela vlakna. S pomočjov posebnimi strojov ta vlakna odstranijo, je vkljup spravijo i pošlejo v tovarne za presti ali predilnice. Na jezere i jezere razločni strojov (mašinov) je zaposleni s prejov i tkanjem pamuka. Tudi v našoj državi mamo takše tovarne, največše pa so i nam najbližanje na Čehoslovaškom.

Cene :

Zrnje : 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 215 Din., ovsja 155 Din., kukarice 160 Din., ječmena 190 Din., hajdine 250 Din., prosa 270 Din., **Živina :** Govenska v Ljubljani kg. 7·50—8 Din., teoci 8·50 Din., svinje 14—15 Din. **Krma :** Sena 80—90 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Mali oglasi.

Suhe gobe, jajca

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina FRANC SENČAR Ljutomer. Velika izbira raznega blaga za jesen in zimo.

Naročnina ino oglasi se sprejema jo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDÖŠI
trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami.	trgovci z papirjem igračami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	

Imam za prodati mlin

z valeki (hengeri), žago prešo za olje delati, edno mlatilnico. Na mlini je sploj voda. 14 oralov zemle, poslopjom, 2 konja, 8 glav govanske živine, 20 svinj. Poceni odam za volo družin :— skih razmer. :—

ANTON FASCHING,
ŽEPOVCI štev. 52.

Za 1927. leta
slovenski, vogrski i nemški kalendariji so prišli - v trgovino -

I. HAHN
MURSKA SOBOTICA.

Vljudno naznjam vsem p. n. interesentom, da imam v zalogi

Šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami v MURSKI SOBOTI.

KMEČKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z. n. z. uraduje vsako nedelo.

Obrestuje hranilne vloge po 8%. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj slúžijo kmečkomi lüdstvi.